

Тоталитаризмите

Фашизмът и нацизмът

Понятия

- Фашизмът в общия смисъл на думата означава идеология и политически експеримент, които целят създаването на нова политическа общност, основана на авторитета, вялата в националната съдба и силата да се оцелее в един свят на неравенство и конкуренция.
- Фашизмът включва политически практики от 1920-те и 1940-те години в Италия, германия, Испания и други държави, които имитират началните модели.
- В тесния смисъл на думата фашизъм означава практиката на правителството на Мусолини в Италия от 1923 до 1945 г.

Интелектуални източници

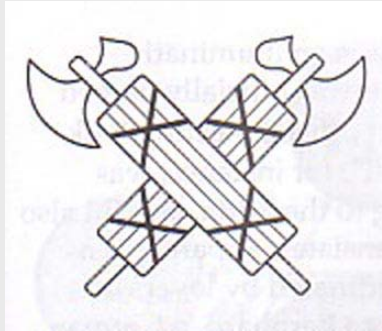
- а. Контрареволуционната мисъл: завръщане към традиционната общност, подчинена на авторитета, основана на неравенството, организирана от естественото превъзходство на елитите.
- б. Ирационализмът: критика на обществения договор, на изкуственото общество, основано на рационалното съгласие на индивидите; връщане към естествените сили, които определят обществото – съдбата, животът, земята, расата (биологията)
- с. Национализмът на крайната десница: прибегване до народните маси, за да се изключат чужденците, премахване на различието и преоткриване на една истинска национална общност, която приютява изолирания индивид, закриля го и му дава сила.

Фашисткият проект

- а. Създаване на една неравнопоставна общност, основана на изключителната вяроност към вожда.
- б. Създаване на милитаризирана общност (етиката на траншеите), която има за цел световно господство.

Италианският фашизъм

- Fasci – снопове (римска символика на властта).
- Радикална опозиция едновременно на либералната държава и на марксисткия проект за социалистическа държава, противопоставяне на либералния индивидуализъм и на класовата борба.
- Превъзнасяне на нацията, организирана от силната държава – “статокрация”: “Всичко е в държавата, нищо против държавата, нищо извън държавата”.
- Интегриране на масите в една тоталитарна държава чрез непрекъснатата мобилизация и чрез харизматичната мистика на вожда.

Памфлет на фашистка пропаганда от 1929

- Кои са първите резултати от идването на фашизма?
- Вътрешното безредие отстъпи пред едно Правителство; недисциплинираността в заводите престана; стачките бяха прекратени; цялото производство на страната беше подновено; вдъхнахме на служителите повече чувство на дълг и отговорност; внесохме енергично ред в упражняването на функциите на държавата, провинциите и общините.

Памфлет на фашистка пропаганда от 1929

- Какво днес е фашизмът?
- Днес фашизмът е синдикално движение, което обединява всички производителни сили на нацията, подчиняващи се на един закон и на една идея. Това е политическо движение с милиони членове, които имат една и съща непреклонна вяра. Това е военно движение с истинската армия на Черните ризи. И всичко това е разтворено в една почти религиозна отдаденост: отдаденост на Родината.

Национал-социализмът (нацизмът)

- Радикално противопоставяне на универсалисткото наследство на 1789, което довежда или до марксизъм, или до християнски хуманизъм, уравниващ индивидите.
- Биологичен детерминизъм – расата е ключ на историята: “Ариецът е Прометей на човечеството”; второстепенните раси способни да възприемат културата (японци и славяни); евреите са специална раса, без държавност, които целят световно господство чрез инфилтрирането на другите раси.
- Третият Райх : една национална общност, пречистена от чужденците и от неспособните (евгенизъм, евтаназия на инвалидите, унищожаване на евреите, на циганите); тотална мобилизация на нацията (в противен случай тя ще претърпи поражение и ще загине) “нов световен ред” срещу западните демокрации и Съветския съюз.

“Mein Kampf” - расата

- “Онзи, който отрича различията между расите по отношение на техните способности да пораждат цивилизации, е принуден да се лъже и когато съди за индивидите. Приемането на равенството на расите води до същото и за народите и хората.”
- “Расовата държава трябва да изхожда от принципа, че човек, чиято научна култура е примитивна, но има здраво тяло, честен и твърд характер, решителен е и надарен със силата на волята, е много по-полезен член на националната общност, отколкото някой инвалид, каквито и да са неговите интелектуални дарби”.
- “Расовата концепция отговаря на най-дъблуката воля на природата, когато тя възстановява онази свободна игра на силите, която трябва да донесе прогреса чрез селекцията”.

“Mein Kampf” - държавата

- “Нацисткото движение, което има за цел създаването на расова нацистка държава, трябва да се просмуче от идеята, че всички бъдещи институции на тази държава трябва да израснат от самото движение”
- “Предварителното условие за трайното съществуване на едно по-висше човечество не е държавата, а расата, която притежава изискваните качества”.

“Mein Kampf” - антисемитизмът

- “Буржоазният свят е марксистки, но вярва че е възможно господството на определени човешки групи (буржоазията), докато самият марксизъм цели да предостави съзнателно човечеството в ръцете на евреите”
- “Както националността, или за да го кажем по-добре, расата, не зависи от езика, но от кръвта, бихме имали право да говорим за германизация само в случай, че по този начин успеем да сменим кръвта на победените. Но това е невъзможно. Дори да го направим, това ще е кръвосмешение, което ще свали равнището на висшата раса. Крайният резултат от такъв процес ще бъде изчезването на качествата, което преди са направили завоюващият народ способен да побеждава.”

Холокостът

Дебатът за тоталитаризма

- Франкфуртската школа (неомарксизъм): тирания на тълпата, основана върху фрустрациите и психологическите последици от отчуждението и атомизацията на индивидите; психология на тълпите.
- Jacob Talmon: тоталитарна демокрация (антидемократична и антилиберална мобилизация на масите).
- Hannah Arendt: нов тип господство, основано на идеологията и терора, където полицията има приоритет пред армията.
- Karl Friedrich и петте монопола: монопол върху политиката, полицията, идеологията, медиите, армията.
- Karl Deutsch: тотална мобилизация + единство на властта + ефикасност на изпълнителната власт.